

Zápis

z průběhu veřejného projednání návrhu koncepce

v rámci posouzení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví
dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Projednávaný návrh koncepce:

„Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy na léta 2017 - 2023“

Místo konání: Velká zasedací místnost, dveře č. 306, Magistrát města Ostravy, Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava

Čas konání: 28. 3. 2017, 15:00 – 16:50

Účastníci veřejného projednání:

Za předkladatele koncepce: Ing. Tomáš Macura, MBA, primátor
Mgr. Kateřina Šebestová, náměstkyně primátora
Mgr. Andrea Vojkovská, tisková mluvčí
Ing. Václav Palička, vedoucí odboru strategického rozvoje
Mgr. Jiří Hudec, vedoucí oddělení strategie
Ing. Daniel Konczyna, BeePartner a.s., specialista strategického plánování
Mgr. Ondřej Dostál, specialista strategického plánování
Ing. Jana Krátká, specialista strategického rozvoje

Za zpracovatele Vyhodnocení: Mgr. Zdeněk Frélich, držitel osvědčení odborné způsobilosti dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Mgr. Lenka Trojáčková, RADDIT consulting s.r.o.
Mgr. František Gregor, RADDIT consulting s.r.o.

Za KÚ MSK ČR Ing. Táňa Hamplová, referent pro posuzování vlivů na ŽP

Další přítomní: dle prezenční listiny (příloha zápisu)

Program jednání:

1. Zahájení – Mgr. Andrea Vojkovská, tisková mluvčí, představení účastníků veřejného projednání.
2. Úvodní slovo a přivítání účastníků - primátor Ing. Tomáš Macura, MBA.
3. Stručné představení programu veřejného projednání a struktury procedury SEA – Mgr. František Gregor.
4. Prezentace návrhu koncepce „Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy 2017-2023“ – Ing. Daniel Konczyna.
5. Prezentace Vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP životní prostředí a veřejné zdraví dle zákona č. 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů – autorizovaná osoba Mgr. Zdeněk Frélich.
6. Diskuse.
7. Závěr – připomenutí možnosti zaslání písemných připomínek.

Z jednání byl pořízen zvukový záznam, fotodokumentace a zápis.

Ad 1:

Tisková mluvčí Mgr. Andrea Vojkovská přivítala účastníky, představila zástupce zpracovatele a posuzovatele. Upozornila účastníky na pořizování zápisu z veřejného projednání (dále jen VP), zvukového záznamu a požádala je o zápis do prezenční listiny.

Ad 2:

Pan primátor Ing. Tomáš Macura, MBA přivítal účastníky, stručně představil projektování strategického plánu, upozornil na vzniklou platformu pro komunikaci s veřejností fajnOVA a zahájil jednání.

Ad 3:

Mgr. František Gregor přivítal účastníky veřejného projednání, představil zástupce zpracovatele a zástupce zpracovatele Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí (dále jen SEA). Stručně představil cíle, průběh a jednotlivé kroky procesu SEA. Vysvětlil také průběh a formu VP, informoval účastníky o lhůtách pro podání připomínek k Vyhodnocení SEA a o orgánu kompetentního se k nim vyjádřit.

Ad 4:

Ing. Daniel Konczynski poděkoval všem přítomným za účast a představil účel, strukturu a stručný obsah koncepce „Strategický plán rozvoje statutárního města Ostravy na léta 2017 - 2023“.

Vysvětlil *brand* vytvořený v rámci procesu tvorby strategie a snahu o zlepšení image Ostravy, s cílem co nejvíce poukázat na silné stránky a potenciál do budoucna.

Vysvětlil průběh procesu sestavování strategie, zapojování veřejnosti – setkávání s lidmi, diskuze s obyvateli Ostravy, zmínil strukturované rozhovory s experty, spolupráci větších pracovních skupin v případě odsouhlasení priorit, zapojení veřejnosti v soutěžích, dotazníkové šetření, pocitové mapy – fyzické i elektronické s komentáři obyvatel. Poukázal na konkurenceschopnost Ostravy vůči jiným městům v kontextu střední Evropy a světa.

Informoval o identifikaci 23 stěžejních témat pro sedm strategických cílů koncepce. Poukázal na kvalitní analýzu vycházející z objektivního hodnocení bez zahrnutí subjektivních „dojmů“.

Nová strategie tedy vymezuje sedm strategických cílů, které jsou začleněny do tří priorit a (výhled do roku 2030) – Metropole regionu (Propojit město uvnitř i navenek, Oživit historické centrum města), Bohatství v lidech (Být centrem prvotřídního vzdělávání, Zlepšení prostředí pro rozvoj podnikání, Podporovat komunitní život a zapojit občany do řízení města), Zdravé město (Kultivovat prostředí pro život všech generací, Přiblížit město přírodě).

Poukázal na fakt, že proces SEA probíhal současně s tvorbou strategie.

Poděkoval za pozornost a vyzval účastníky pro dotazování o tom, co je zajímavé, odkázal je také na web fajnOVA.cz a přivítal zasílání potenciálních dalších námětů.

Nakonec předal slovo Zdeňkovi Frélichovi z firmy Ekotoxa.

Ad 5:

Mgr. Zdeněk Frélich doplnil kolegy o informace cílů procesu SEA a jeho propojení se samotným průběhem zpracování strategie. Prezentoval výsledky Vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Informoval o stanovení deseti referenčních cílů, a jaký k nim mají vztah klíčové oblasti změn definované ve strategii. Poreferoval o jednotlivých oblastech změn a jejich vlivech na životní prostředí.

Upřesnil, kde je koncepce a její Vyhodnocení k nahlédnutí. Upozornil na zpracování koncepce v součinnosti s experty v oblastech životního prostředí, zdraví obyvatel, bezpečnosti. Strategie významně směřuje ke zlepšování ŽP. Zpracovatelé Vyhodnocení rovněž upozornili na několik

potenciálních rizik typových opatření a projektů, které jsou však řešitelné standardními postupy (např. územní plánování, EIA). V rámci Vyhodnocení SEA nebyly identifikovány žádné závažné negativní vlivy koncepce na životní prostředí, veřejné zdraví a na lokality soustavy Natura 2000. Na základě těchto závěrů bylo zpracovatelem Vyhodnocení navrženo vydání souhlasného stanoviska ke koncepci. Mgr. Zdeněk Frélich ocitoval závěr vyhodnocení vlivů na ŽP.

Ad 6 - stručný záznam diskuse:

Účastníci byli Mgr. Andreou Vojkovskou vyzváni k položení dotazů.

1. Mgr. Markéta Vysloužilová položila dotaz na Mgr. Františka Gregora, týkající se zákonné procedury procesu SEA: *Jaký je rozdíl mezi vyjádřením a připomínkou z hlediska zákona o posuzování vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví? Můžete definovat tyto pojmy, jak je definuje zákon?*

Mgr. František Gregor: Vyjádření – vyjádření příslušného úřadu. Připomínka – připomínka ze strany veřejnosti.

2. Lukáš Čechaček (Parlament dětí a mládeže města Ostravy a Wichterlova gymnázia) položil dotaz pro Ing. Daniela Konczynu: *Jiná města plánují strategický rozvoj i na delší období (třeba do r. 2050). Co preferujete vy osobně, kratší úsek (zhruba v horizontu 15 let), anebo i 50 let jako jiná města a Vaše osobní důvody k této věci?*

Ing. Daniel Konczyna: Uvědomujeme si, že jsou věci, které se nedají naplánovat na 50 let dopředu, dá se ale stanovit směr. Jeden směr je nasměrovat Ostravu k čistějšímu a zdravějšímu ŽP, to je ale neomezeno časem. Do r. 2023, 2030, 2040, 2050 je si troufám říct zájmem každého, kdo v Ostravě bydlí, aby se ŽP zlepšovalo. Na druhou stranu je to omezeno možnostmi, monitoringu, kontroly, z hlediska politického nejsou věci za 40 let kontrolovatelné, tzn. že se strategické plány vytváří na střednědobé období 5 až 7 let, ale město má povinnost každoročně schvalovat akční plán. Jsou věci, které se dají naplňovat za den, a jsou věci, které takto jednoduše uskutečnit nelze, jako například velké změny infrastruktury, změna chování obyvatel – tam musím myslet na dvacet let dopředu.

Mgr. Zdeněk Frélich: Máme dlouhodobé dopravní záměry, o kterých víme, že nemohou být hotovy ani za 10 let (vysokorychlostní železniční trati), k tomu vede obrovský složitý proces a město o něm musí vědět (v územních plánech vytyčeny územní rezervy apod.). Jsou naplánovány pravděpodobně za dvacet let, ale víte o nich, že existují.

3. Lukáš Čechaček na náměstkyni primátora, Mgr. Kateřinu Šebestovou: *Ve 4. strategickém cíli je uveden rozvoj vědecko-technologického parku Ostrava – stojí v Porubě, nedaleko Myslivny. Jak to bylo hodnoceno ze strany veřejnosti? Projekt již dříve nebyl kladně přijat veřejností, vzhledem na úkor Myslivny. Jaké je stanovisko analýzy a jaké je stanovisko Mgr. Kateřiny Šebestové?*

Mgr. Šebestová předala slovo panu Ing. Tomáši Macurovi, MBA: Rozvoj není vázán na jednu lokalitu, historicky byly vykoupené pozemky v této lokalitě, proto se předpokládalo s rozvojem právě tam. Město zaznamenalo značnou averzi ze strany občanů Poruby, chápe jako lepší „zahušťovat“ město směrem dovnitř, místo zabírání dalších zelených ploch. Na základě toho vznikla iniciativa (s paní Ing. arch. Špačkovou z VŠB-TU) pro hledání prostoru v alternativních lokalitách. Bylo jich vytipováno několik desítek, z nich byly vybrány tři, všechny však mají jakési problémy. Jsou to lokality na ulici Opavská, pomezí mezi Svinovem a Porubou (ul. Polská), průmyslová zóna Nad Porubkou. Nově se objevila také lokalita mezi DOV a Novou Karolinou. Podrobněji posuzujeme vhodnost lokalit. V tuto chvíli Myslivna není téma.

Mgr. Zdeněk Frélich: Netřeba nic dodávat. Při hodnocení brali řešení více lokalit, doporučili jsme využívat doposud již neužívané plochy namísto zelených ploch.

4. Ing. Jaroslav Mola, vedoucí spolku v MOB Ostrava-Jih. Vítá strategii, vítají ji i občané u nás. Dotaz na vlivy na životní prostředí, které způsobuje doprava. *Prozatím se toho s dopravou moc neudělalo. Mám na mysli Severní spoj, Prodloužená Rudná, Krmelínská, která měla být hotová již v roce 2009. Ve strategii je s nimi sice počítáno, ale jak se vypořádat s tím, že projekty ještě nejsou hotovy? Existuje nějaký způsob?* Pan Mola také komentoval stávající situaci ohledně parkování v části Dubina (nevybudování záchytného parkoviště) a negativních vlivů silniční dopravy v okolí průmyslové zóny Hrabová (navýšení automobilové dopravy oproti projektovanému stavu).

Ing. Tomáš Macura, MBA: V projektu Krmelínská došlo k chybě – je tam Integrované centrum (hasiči), ale není tam cesta. Existuje dohoda, že město koupí pozemky a kraj postaví cestu. Město dodnes nemá ani zaměření cesty, aby vědělo, které pozemky vykoupit. Město apeluje na nové vedení kraje, aby se tato věc řešila. Prodloužená Rudná - investorem není město. ŘSD nedodrželo slib, kdy projekt mohl dostat výjimku EIA. To ale momentálně neplatí, krajně může hrozit až dvouleté zpoždění projektu. Město s tím nemůže moc udělat. Město vykoupilo některé pozemky od soukromých vlastníků na vlastní výdaje. Problémů je celá řada, město dělá maximum, ale investorem Prodloužené Rudné je stát. U Severního spoje je dohoda mezi městem a krajem. Město bude dělat maximum pro urychlení.

Záchytná parkoviště se v Ostravě historicky neřešila, nebo se řešila špatně, urychleně je projektujeme na všech významných příjezdových uzlech (od Frýdku-Místku, Opavy, Hlučína, terminál „Interspar“ – tam ale chybí infrastruktura). Příjezd ze strany Dubiny není nejvyšší prioritou.

Železniční spojení s průmyslovou zónou Hrabová, nemůžu odpovědět.

Ing. Václav Palička: Existuje terminál pro dopravu - k tomuto terminálu se však zboží dostane jen automobilovou dopravou. V minulosti byly údaje o zaplněnosti zóny nižší – nyní čtyřnásobek oproti běžným průmyslovým zónám. Na jednu stranu tím město dostává ocenění ohledně přínosu v zaměstnanosti, na druhé straně by bylo vhodné zahájit jednání se společností AWT (investor) o nějaké železniční vlečce.

Mgr. Zdeněk Frélich: Město má zpracován Plán udržitelné mobility, kde jsou tyto otázky řešeny konkrétně.

5. Mgr. Markéta Vysloužilová k Ing. Danielu Konczynovi: *Vyjádřil jste se, že jste ke zpracování SP přistupovali jinak, než ostatní – kdo ostatní konkrétně?*

Ing. Daniel Konczyna: Došlo ke schůzce s dvěma jinými statutárními městy, kde se SP řešil. Žádné z nich nepracuje takovýmto způsobem s občany, neparticipuje tolik s občany při procesu tvorby strategického plánu města. Tento feedback je od zhruba 300 stakeholderů z Brna, z Prahy obdobný feedback. Zároveň znám procesy i z jiných evropských měst.

6. Mgr. Markéta Vysloužilová k Ing. Danielu Konczynovi: *Pan Konczyna řekl, že se na Ostravu dnes a denně se snáší hodně kritiky a připomínek? Koho tím měl na mysli, kdo a kdy a co?*

Ing. Daniel Konczyna: (Sebe)kritika je mířená na Ostravu. Reagoval jsem osobně na článek o Kroměříži, kde v článku o dotačním podvodníkovi, který si koupil nesprávný kotel, použila media fotku města Ostravy. Kritiky jsou také různé zájmové skupiny, které informují o Ostravě a mají trochu „zatmělá“ fakta, spíše se zapomíná na ty dobré věci. Týká se to životního prostředí a ovzduší.

7. Mgr. Markéta Vysloužilová k Ing. Danielu Konczynovi: *Které funkce Ostrava nabízí, které jinde nenabízejí? Můžete konkretizovat?*

Ing. Daniel Konczyna: Infrastrukturní propojenost, výborná dostupnost města (unikátní vlakové napojení na Prahu – hlavní město), divadla, festivaly s mezinárodním oceněním, vzdělávání, Svět techniky v DOV, zajímavá architektonická funkce DOV v centru města, tři univerzity, průmyslový park, průmyslové zóny, centrum podpory inovací, výzkumná centra na

univerzitách, atd. Bezkonkurenční funkce ve srovnání s městy stejné velikosti, dají se srovnávat Ing. Daniel Konczyna snad jen s Brnem a Prahou.

8. Mgr. Markéta Vysloužilová k Ing. Danielu Konczynovi: *Zaujal mě výrok, že Ostrava má bohužel ve své blízkosti Polsko a „domkaře“. Proč jste se o Polsku a „domkařích“ vyjádřil pejorativně (v souvislosti s kvalitou ovzduší)?*

Ing. Daniel Konczyna: Samozřejmě mi není líto, že jsou v Ostravě „domkaři“, ale řada studií dokazuje, že se v domech používají špatné kotle. Poláci pak mají volnější limity vůči EU pro plnění podmínek ochrany ŽP. Když se sečtou vlivy „domkařů“, Polsko, naše geografická poloha a samozřejmě vlivy průmyslu a dopravy, tak se dostaneme k velmi vysokým hodnotám škodlivin v ovzduší. Možná kdybychom odňali vrstvy Polska a „domkařů“ z analýzy, tak se dostaneme na jiné hodnoty.

9. Mgr. Markéta Vysloužilová k Ing. Danielu Konczynovi: *Vyjádřil jste se, že jako jediná MHD v Evropě má Ostrava možnost platit v MHD kartou. Kde je opora pro toto tvrzení?*

Ing. Daniel Konczyna: V Ostravě se dá platit platební kartou jako v jednom z mála v Evropě a jako v jediném městě v rámci ČR. Nejsem si vědom, kde jinde je to možné.

10. Ing. Lenka Horsáková, Městský obvod Slezská Ostrava: *Je plánovaná revitalizace Trojického údolí? A v jakém rozsahu?*

Ing. Tomáš Macura, MBA: Neplánuje se vytvoření zóny s volnočasovým využitím, tak jak bylo uváděno v minulosti. Pokud myslíte revitalizaci po bývalé koksovně Trojice z hlediska sanace staré ekologické zátěže – tento projekt je zařazen v seznamu prioritních akcí MSK k likvidaci ekologických škod. Státní podnik Diamo již vypsal zadávací řízení na veřejnou zakázku na sanaci této lokality. Je to překvapivé, protože se jedná o projekt řádově za půl miliardy korun. Výsledkem nebude revitalizace ve smyslu volnočasového parku, výsledkem pravděpodobně bude „měsíční krajina“. Poslali jsme dopis pro předsedu vlády Sobotku, že na jedné straně se protahuje sanace Laguny Ostramo a na druhé straně se zahajuje podobná sanace ekologické škody, která nemá akutní potřebu. Město má dojem, že by se nejprve měl dotáhnout projekt sanací Lagun Ostramo.

11. Lucie Trojková: *Zaznělo tady, že lidé kladou důraz na kvalitu ŽP a ovzduší. Zároveň se ale můžeme na str. 14 SP dočíst, že je nesmysl mít travnaté plochy v centru města. Také se v SP doufá, že developři budou zastavovat úseky mezi Porubou a Jihem, ale zároveň město doufá ve zvětšení zelených ploch a úbytek krajinné zeleně ve městě je posuzováno jako negativní jev. Není v tom rozpor?*

Ing. Daniel Konczyna: Zpracovatelé SP měli trochu jiný přístup ke zpracování strategie. Citovali jsme také názory občanů, ať ukážeme, že je Ostrava pestrá v názorech. Primární je proluky využívat, Ostrava může i zatravňovat, ten směr je nastavený, je to v dikci plánování MOB.

Ing. Václav Palička: Je to citace, je to uvedeno v uvozovkách.

12. Lucie Trojková: *Jak moc je SP závazný při uvádění v život nějakých projektů. Pokud by se prokázalo, že projekt poškodí kvalitu ŽP?*

Ing. Tomáš Macura, MBA: SP patří ke klíčovým dokumentům města, stejně jako např. územní plán. Každý individuální projekt většího rozsahu si musí samotný projít procesem EIA.

Mgr. Zdeněk Frélich: SP má podporovat realizaci projektů, které jsou v něm obsažené – konsenzus odborníků, názory veřejnosti atp. Město se ptá, jestli je projekt v souladu s SP, pokud se u některého objeví negativní vlivy na ŽP, musí se provést EIA. Nemůžou být překročeny zákonné limity. SP stojí pod zákonem.

13. Mgr. Markéta Vysloužilová upozornila na negativní vlivy realizace projektu prodloužení tramvajové trati v Pustkovci na životní prostředí, ve smyslu hluku z výstavby a provozu trati, prašnosti, kácení vzrostlé zeleně. Odkázala se na vyjádření ČIŽP ze dne 9. 12. 2016, který se týká tramvajového projektu. Poukázala na to, že se s některými námitkami ČIŽP autoři SP nezabývají.

Ing. Tomáš Macura, MBA okomentoval fázi přípravy tohoto projektu. Toto vyjádření ČIŽP upozorňuje na průvodní negativní jevy při výstavbě. Pro projekt prodloužení tramvajové trati zatím není žádná projektová dokumentace, byla teprve zadána DÚR, jejíž součástí bude i proces EIA. Obecně platí, že Ostrava přistupuje tak, že za poražený strom zasadí dva nové. Ostrava celkově zasadila tisíce nových stromů. V současnosti probíhá příprava projektu Adaptace města na klimatickou změnu, kde se počítá se zelenými plochami, ozeleněním města (např. ozelenění tramvajového pásu na Frýdlantských mostech atp.). Město si je vědomé funkce zeleně.

Mgr. Zdeněk Frélich: Často je chápáno, že buď ŽP, nebo nic. Já chápu SEA nebo EIA jako cestu k nalezení kompromisu pro všechny strany. Pokud se projekt bude posuzovat EIA, navrhnou se opatření pro minimalizaci záborů půdního fondu atp. Cílem je najít cestu, která se přiblíží k naplnění potřeb všech zainteresovaných stran.

14. Lukáš Čechaček položil dotaz na Ing. Tomáše Macuru, MBA: *Jaké jsou kroky města ke zlepšení dopravy v centru města, aby v něm nejezdilo tolik aut a aby bylo centrum ekologičtější?*

Mgr. Zdeněk Frélich: Třeba právě ta tramvajová trať z Poruby. Plán udržitelné mobility města Ostravy řeší mnoho projektů.

Ing. Tomáš Macura, MBA: Nechali jsme zpracovat projekt nízkoemisních zón – Ostrava je trochu specifická, s více městskými jádry s živým dopravním ruchem mezi nimi. Možná najdeme i v případě Ostravy nějaká řešení. Jako město chceme podporovat čistou mobilitu. Ostrava je první velké město, které má za cíl být do roku 2020 bez dieselů v MHD. Chceme podpořit lidi k nákupu ekologických aut – MŽP chce toto podporovat v roce 2018 - 2019. Uvažujeme tedy o úlevách na parkování pro tyto typy aut v centru města. Dále se jedná o projekt bikesharingu, atd. MŽP vyhlásilo dotační program na podporu využívání ekologických aut ve státní správě. Samotná Ostrava vybrala čtvrtinu alokace tohoto projektu pro celou ČR (24 aut).

Ad 7)

Mgr. Zdeněk Frélich ještě jednou upozornil na možnost zaslání písemných připomínek na Krajský úřad Moravskoslezského kraje do 5 dnů od VP a připomněl lhůtu stanovenou k vyjádření se Krajského úřadu k Vyhodnocení koncepce. Následně bude Strategický plán schvalován v rámci zasedání zastupitelstva města Ostravy 10. 5. 2017.

Mgr. Andrea Vojkovská poděkovala všem přítomným za účast na VP a rozloučila se s nimi.

Zapsala: Mgr. Lenka Trojáčková se zpracovatelem Vyhodnocení a předkladatelem koncepce.